

Impact investeren doe je samen

Een interview met het Apostolisch Genootschap, OHV, en Social Finance NL

Onlangs hebben het Apostolisch Genootschap, vermogensbeheerder OHV, en Social Finance NL de handen ineengeslagen om te investeren in twee van de zeven werkgevers die aangeklopt hebben bij het Sociaal Innovatiefonds (SIF). Het SIF is een initiatief van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid dat werkgevers helpt om drempels weg te nemen voor het investeren in een inclusieve werkvloer. Het resultaat van de samenwerking: in totaal is er 1,7 miljoen euro geïnvesteerd in twee werkgevers die samen 50 duurzame banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en een veelvoud aan leerwerkplaatsen gaan realiseren. We vroegen Camiel van Roosmalen, manager institutioneel vermogensbeheer bij OHV, Robert van der Woude, bestuurslid financiën bij het Apostolisch Genootschap en Rob Peelen, director bij Social Finance NL, wat het geheim is achter de succesvolle samenwerking is en waarom impact investeren een logische keuze is.

Robert, kun jij kort wat vertellen over het Apostolisch Genootschap (ApGen) en wat jullie bewogen heeft om aan de slag te gaan met impact investeren?

“Wij zijn een religieus-humanistische organisatie en kerkgenootschap. Wij willen graag mensen inspireren om in liefde en verbinding met elkaar de aarde te bewonen. Wij geloven dat we uit één oorsprong voortkomen en willen vanuit die verantwoordelijkheid zo zorgvuldig mogelijk met het leven en elkaar omgaan. Vanuit compassie, duurzaamheid en solidariteit geven we daar inhoud aan. Dat doen we in onze samenkomsten, maar brengen dat ook tot uiting via de activiteiten die we vanuit onze organisatie financieren. De volgende stap is om ook ons vermogen hiervoor in te zetten. Dat vermogen is vooral opgebracht door de generaties voor ons en daar moeten we zorgvuldig mee omgaan. Het rendement hebben we nodig om de toekomst van ons genootschap en onze activiteiten veilig te stellen. Maar hier hoort ook het borgen van ons gedachtegoed bij. Dus vanuit dat gevoel dat we met elkaar verbonden zijn, willen we graag impact maken. Ons vermogen zien we als een extra instrument om bij ons doel te komen om mensen te helpen en een steuntje in de rug te geven wanneer ze dat nodig hebben. En dat willen we graag breder trekken dan alleen voor de leden van ons genootschap.”

Camiel, kun jij kort vertellen wat OHV precies doet en wat jullie relatie is tot het Apostolische Genootschap en Social Finance NL?

“OHV is sinds 1932 actief op de financiële markten. Wij mogen grote institutionele partijen zoals stichtingen, verzekeraars, bedrijven en overheden tot onze vermogensbeheer- en adviesrelaties rekenen. Binnen deze markten zijn rendement en risico niet langer de enige maatstaven voor het opstellen van een beleggingsportefeuille. Een kenmerk van onze organisatie is dan ook dat we ons blijven ontwikkelen en innovatief zijn.”

“Het Apostolisch Genootschap (ApGen) is een van onze relaties waarvan wij financieel adviseur zijn en het vermogen beheren. Bij de start van onze samenwerking gaf ApGen aan dat zij hun vermogen wilden inzetten voor impact en dan niet alleen via algemene fondsen, maar via directe investeringen om échte, concrete impact te maken. Binnen ons netwerk hadden we al contact met Social Finance NL (SFNL) en we waren erg gecharmeerd van het Sociaal Innovatiefonds (SIF) waar zij de uitvoerder van zijn. Het SIF investeert met durf en lef in echte sociale impact en werkt daarbij graag samen met andere impactfinanciers. De doelen en de aanpak van het SIF passen heel goed bij ApGen. Zo hebben we elkaar eigenlijk gevonden en zijn we een mooie samenwerking aangegaan.”

Rob, kun jij daar wat meer over vertellen?

“Zeker! Als uitvoerder van het SIF helpen wij ondernemers die over het algemeen meer dan 10 duurzame werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt realiseren. Het motto van het SIF is, ‘verbinden waar mogelijk en financieren waar nodig’. We geloven erin dat we met elkaar het verschil kunnen maken, dus zijn altijd op zoek naar partners die met ons willen bouwen aan een ecosysteem voor impact. ApGen streeft dezelfde impact na als het SIF en is bereid om hiervoor te investeren. Dan is het heel logisch om hierop samen te werken. Voordat het SIF financiert, vindt er een uitgebreid traject plaats waarin het SIF samen met de werkgever de inclusieve businesscase ontwikkelt, maar ook de *due diligence* en financiële analyses worden uitgevoerd. ApGen is in alle stappen van dit proces meegenomen zodat het volledig op de hoogte was, maar niet alle stappen zelf ook hoefde uit te voeren. Efficiënt voor ApGen, maar ook voor de ondernemer die maar één keer door het proces hoeft te gaan. Uiteindelijk heeft ApGen met ondersteuning van OHV wel een eigen, onafhankelijke beoordeling gedaan van de investeringen. Nadat ApGen zelf heeft besloten om te investeren hebben we de processen weer verder op elkaar aangesloten. Zo financiert ApGen onder exact dezelfde voorwaarden als het SIF en zijn ook de afspraken in gezamenlijke overeenkomsten vastgelegd.”

Kunnen jullie iets meer vertellen over die twee financieringen?

Rob: “Het gaat om ontbijtproducent Yespers en horecaondernemer ‘A Beautiful Mess’. Yespers gaat met de investering een nieuwe fabriek openen waarin de belangrijkste grondstof, de appel, volledig verwerkt wordt en niets meer verloren gaat. Bovendien worden in de fabriek tot 24 banen gecreëerd voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en jaarlijks 2 tot 3 leerwerkplekken. ‘A Beautiful Mess’ is opgezet door Stichting Refugee Company, met als doel om horecalocaties te runnen waar mensen met een vluchtelingenachtergrond via een leerwerktraject of baan aan de slag kunnen. De medewerkers zijn voor een groot deel bewoners van asielzoekerscentra. Op 25 april opent A Beautiful Mess een nieuwe locatie in het Booking.com hoofdkantoor waar in vijf jaar tijd 24 duurzame en 425 leerwerkplekken gecreëerd kunnen worden. Het SIF en ApGen hebben samen 1,7 miljoen euro beschikbaar gesteld voor deze twee ondernemingen. Daarnaast zijn bij beide ondernemingen ook andere impactfinanciers betrokken. Ook met hen wordt intensief samengewerkt, kennis uitgewisseld en de krachten gebundeld.”

Robert: “De missie van deze twee ondernemers sluit heel mooi aan bij het gedachtegoed van ApGen: anderen een steuntje in de rug geven die dit nodig hebben. Mensen een kans geven op de arbeidsmarkt die ze anders misschien niet hadden gehad. Dat we daar aan kunnen bijdragen met ons vermogen in combinatie met een stukje financieel rendement maken, is natuurlijk fantastisch. Met deze stap hopen we ook anderen te inspireren om aan de slag te gaan met impact investeren en als het ware een vliegwiel te zijn voor deze beweging.”

Is deze manier van impact investeren iets dat jullie breder willen inzetten bij jullie relaties, Camiel?

“Dat is wel de bedoeling. Het doel is om meerdere institutionele beleggers te betrekken. En ik denk dat de tijd hier nu ook rijp voor is, omdat de structuur staat. De samenwerking staat, waarbij SFNL zich iets meer op de impact richt en wij meer op het vertalen van de financieringen naar daadwerkelijke beleggingen voor de cliënt. Het uiteindelijke vergezicht kan zijn om hier ook echt een fonds onder AIFMD van te maken waar bijvoorbeeld de particuliere belegger ook gemakkelijk in kan meedoen. We willen nu eerst het vliegwiel zijn, zoals Robert ook aangeeft. We willen iets doen wat innovatief is en waarmee wij met ons netwerk en middelen iets kunnen laten ontstaan wat er nog niet is. Zoals inclusieve en duurzame banen die er anders niet waren gekomen. Het is heel concreet en we merken

dat juist daar interesse in is: je missie tastbaar maken met beleggingen. En dan zeg ik ook: hoe meer zielen, hoe meer vreugd, want des de groter de impact dan ook wordt.”

De interesse begint dus te groeien. Maar wat zijn volgens jullie de belangrijkste randvoorwaarden om hiermee aan de slag te gaan?

Robert: “Samenwerken is voor ons in ieder geval wel echt een randvoorwaarde. Wij hebben misschien wel het geld, maar onze organisatie is niet ingericht om dit alleen te doen en alleen de markt op te gaan. Dus het is belangrijk om samen met organisaties als OHV en SFNL op te trekken. Voor ons zou impact investeren anders niet mogelijk zijn, terwijl je wel zoveel mogelijk impact wil maken.”

Camiel: “Daar sluit ik me helemaal bij aan. Het succes ligt echt in de kennis en expertise van de verschillende partners. Voor vragen als ‘Hoe maak je impact?’ ‘Wat is er geregeld vanuit de overheid?’ en ‘Hoe vertaal je dit naar de institutionele belegger?’ heb je experts nodig en beleggers met verschillende achtergronden. Zoals een stichting als ApGen die belegt, een SFNL die de impact voor een ondernemer uiteen zet, een OHV die het vertaalt naar een belegger en een overheid (SZW) die de mensen uit de doelgroep weet te vinden. Zonder die combinatie en samenwerking lukt het gewoon niet. En alle partijen moeten *willing* zijn. Ze moeten willen om net iets meer te doen dan de gemakkelijke weg. ApGen had natuurlijk ook prima kunnen zeggen “Ik ga investeren in een algemeen fonds met een bepaalde duurzaamheid.” Dat zou minder werk zijn en een stuk minder uitleg nodig hebben. Maar om impact te maken, moet je net even dat stapje extra zetten. Net wat meer tijd investeren, misschien net wat minder rendement en wat meer risico accepteren.”

Rob: “Helemaal eens, dat stapje extra is echt wel nodig om met elkaar succes te behalen. Dat zie je ook terug in de samenwerkingen waar we het vandaag over hebben. De betrokkenheid en open houding van zowel OHV als ApGen hebben er echt voor gezorgd dat we elkaar gedurende het hele proces goed wisten te vinden. OHV heeft in mijn ogen echt wel meer gedaan dan wat je van een traditionele vermogensbeheerder mag verwachten. Daarnaast was ApGen heel open en ontvankelijk voor de informatie en de verschillende processtappen waar we met elkaar doorheen moesten. En dat maakt dat wat je doet toch allemaal net even anders is dan anders en dat stapje extra vraagt.”

Waarom moeten anderen ook aan de slag gaan met impact investeren?

Camiel: “Met deze sociale impact financieringen geef je een sociaal accent aan je beleggingsportefeuille. Het alternatief kan zijn dat je het weggeeft aan goede doelen. Maar nu is het een innovatieve, concrete en effectieve vorm van financieren. Net als bij elke financiering is het nog steeds de bedoeling dat het geld terugkomt, plus rente. Het is dus echt wezenlijk anders dan geld weggeven, waarbij je het geld per definitie kwijt bent. Daarnaast zijn er maatregelen te implementeren bij de financieringen om de risico's te mitigeren.”

Robert: “In sommige gevallen is het risico wellicht wel groter, maar deze risico's kun je grotendeels ook mitigeren door hier intensief het gesprek over te voeren met de ondernemer. Daarnaast is het grote verschil met een reguliere financiering dat je niet alleen financieel rendement maakt, maar ook impact rendement. Als je dit rendement ook meeneemt is de risico-rendement verhouding vaak juist heel gunstig. En als je het hebt over verschil met geefgeld, want dat doen wij ook, geld weggeven, maar het grote verschil is dat je minder betrokken bent. Door het niet weg te geven, maar te investeren, hou je groter eigenaarschap en dus ook die betrokkenheid.”

Camiel: “Zeker en je legt ook meer verantwoordelijkheid bij de ondernemer, want die weet dat hij moet terugbetalen en dat er een levensvatbaar businessplan achter moet zitten. Veel meer dan bij geefgeld.”

Robert: “Ja en voor ons geldt dan weer dat wij ook de instelling hebben dat we de ondernemer in zijn plannen en ambities ondersteunen. Je doet het veel meer samen.”

Rob: “En precies dat is echt de kracht van samen impact maken en van investeren versus doneren. Je gaat een hele andere dynamiek zien. Je bouwt sterke relaties op en dat is heel waardevol. Voor we deze twee investeringen hebben gedaan, zijn we maanden bezig geweest met de voorbereidingen en is er intensief samengewerkt aan de inclusieve businesscase. Dat is belangrijk voor de ondernemer, want die wil zeker weten dat hij slaagt. En voor de impactfinancier is het belangrijk omdat je zeker wilt weten dat de beoogde impact gerealiseerd wordt én dat je financiering uiteindelijk ook terugkomt. Maar het is bovenal belangrijk voor de mensen die waar we de impact voor willen maken. Want zij verdienen het om hun droombaan te vinden en zich te ontwikkelen om de manier die bij ze past!”